

Komisijas ziņojums par Eiropas ombuda pieprasījumu iesniegt informāciju — Pēc Eiropas ombuda iniciatīvas veiktā izmeklēšana attiecībā uz Eiropas Komisiju, atsaucē OI/3/2003/JMA

Sarakste - 18/12/2007

Lieta OI/3/2003/JMA - **Uzsākta {0}** 19/11/2003 - **Lēmums par {0}** 04/07/2007

Analīze par progresu, ko Eiropas skolas panākušas skolēnu ar īpašām izglītības vajadzīgām integrācijā levads

Eiropas skolu valde pirmo izglītības programmu par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrāciju (1) pieņēma 1999. gadā un programmas pārskatīto versiju (turpmāk tekstā „Programma”) apstiprināja 2005. gadā. Skolēni ar īpašām izglītības vajadzībām ir bērni, kuriem ir fiziskas, garīgas, uzvedības problēmas, kas ietekmē to spēju iekļauties vispārējā izglītības sistēmā.

Programmā tiek uzsvērta skolēnu ar īpašām vajadzībām maksimāla integrācija skolas dzīvē. Saņemot atbilstīgu atbalstu, integrācija ļaus skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām attīstīties un būt sekmīgiem sava gadagājuma grupā ar noteikumu, ka viņiem ir tam vajadzīgās spējas. (2)

Galvenais programmas skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām Eiropas skolās mērķis ir ļaut skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām „aktīvi iesaistīties vispārējās izglītības apgūvē un piedalīties sava gadagājuma grupas un klases vispārējās darbībās atbilstoši savām spējām un ar attiecīgu atbalstu”. Tas paredz bērna aktīvās dalības garantēto minimumu kopējās mācību darbībās.

Lai gan Eiropas skolas dara visu iespējamo, tomēr ir jānorāda, ka ne visi bērni ar īpašām izglītības vajadzībām var tikt uzņemti Eiropas skolu sistēmā. Saskaņā ar Programmu:

„Skola var pasludināt sevi par nepiemērotu un ieteikt vecākiem meklēt citu risinājumu sava bērna izglītībai iestādē, kas ir labāk piemērota un aprīkota, lai atbilstu viņa/viņas (bērna) īpašajām vajadzībām”.

1. Komisijas loma

Saskaņā ar Ombuda lēmumu (3) Komisijai nav vadošas lomas lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz Eiropas skolu sistēmu, jo Eiropas skolas tiek pārvaldītas saskaņā ar starpvaldību nolīgumu. Valdē visām dalībvalstīm un Komisijai ir katrai viena balss. Komisija piedalās daudzās darba grupās un komitejās, kas rīko valdes sēdes, un ir katras Eiropas skolas administratīvās valdes locekle.

Attiecībā uz programmu skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām Komisijas galvenie uzdevumi ir uzraudzīt skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām vispārējās integrācijas virzību Eiropas skolās un piešķirt nepieciešamos līdzekļus. Lai gan Eiropas Komisija nav skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām politikas grupas locekle, kas atbild par programmu izstrādi skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām (4), Komisija aizstāv visu skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām intereses visu attiecīgo komiteju, valdes sēdēs un skolu administratīvo valžu sanāksmēs. Piemēram, administratīvajās valdēs Komisija uzsver, ka Eiropas skolas programmas skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām budžets nav ierobežots. Komisija pārliecinās, ka visi līdzekļi, ko minētā skola uzskata par vajadzīgiem programmas ar īpašām izglītības vajadzībām stundām, tiks nodoti tās rīcībā, lai segtu skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām mācības.

Komisija nevar piedalīties padomdevēju grupas (5) sanāksmēs un nekad nav iesaistīta lēmuma pieņemšanā par atsevišķu bērnu. Tomēr Komisija informē bērnu ar īpašām izglītības vajadzībām vecākus par programmu bērniem ar īpašām izglītības vajadzībām un visiem tās nosacījumiem un apstākļiem. Tā arī atbild uz vecāku jautājumiem personiski, pa tālruni vai pastu un palīdz viņiem atrast pēc iespējas labāko risinājumu viņu bērna izglītībai.

Komisija, labi pārzinot ģimeņu vajadzības, sekmēja un turpina sekmēt visu Eiropas skolu pārvaldību, lai tās darītu visu iespējamo skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām maksimālai integrēšanai. Skolu administratīvo valžu sanāksmju laikā Komisija uzstāja, ka visus izdevumus, kas tērēti skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām, segs no budžeta, kamēr vien skola oficiāli pieprasīs Komisijai segt trūkstošos līdzekļus.

1.1. Gada pārskats par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanu Eiropas skolās (statistiskās un kvalitatīvās analīzes pārskats par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanu visās Eiropas skolās 2005./2006. gadā (2007. gada februāris)). (6)

Eiropas skolu valde ar savu lēmumu 2002. gada 22. un 23. maija sēdē Nicā pilnvaroja skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām politikas grupu (7), kuras sastāvā nav Komisijas, iesniegt gada pārskatu par skolēniem, kas iekļauti skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām līgumā. Kopš tā laika skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām politikas grupa izstrādāja gada pārskatu par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrācijas virzību Eiropas skolu sistēmā un iesniedza to valdei. Komisija visās iepriekšējās valdes sēdēs, kurās tika iesniegts gada pārskats, norādīja, ka pārskatā galvenokārt ir atspoguļota situācija skaitļu izteiksmē, turklāt ne vienmēr ir uzrādīti patiesie skaitļi. Tajā trūkst sīkas un detalizētas kvalitatīvās analīzes un ir izteikti tikai daži ieteikumi skolām.

„Gada pārskats par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanu Eiropas skolās” 2005./2006. gadam tika iesniegts valdes sēdē Lisabonā 2007. gada 17. un 18. aprīlī. Šīs sēdes laikā Komisija atkal norādīja uz skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām inspektoru pārskata nepietiekamo kvalitāti un pieprasīja nākamā gada pārskatā iekļaut sīkāk izklāstītu skaitļu analīzi un gadījumus, kad skolēni izstājas no programmas skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām. Komisija arī uzsvēra, ka jāformulē ieteikumu un vadlīniju klāsts visām Eiropas, ne tikai Briseles skolām, lai tās varētu uzlabot skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanu.

2. Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšana

2.1. Integrēšanas iespējas

Padomdevēju grupa, kuras sastāvā ir skolas direktora vietnieks, inspektors, kas atbild par skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām, vecāki, skolotāji un parasti arī neatkarīgs pieaicināts medicīnas speciālists, analizēja bērnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanas iespējas Eiropas skolā. Padomdevēju grupa sniedz pozitīvus vai negatīvus atzinumus par iespējām integrēt katru individuālo bērnu ar īpašām izglītības vajadzībām. Pēc pozitīva atzinuma skolas direktors un skolēna ar īpašām izglītības vajadzībām vecāki apstiprina un var parakstīt līgumu, kas jāatjauno katru gadu. (8) Pēc padomdevēju grupas negatīva atzinuma skola var sevi pasludināt par nepiemērotu, un vecākiem ir jāatrod citas izglītības iespējas savam bērnam. Tādā gadījumā skola sniedz vecākiem ieteikumus par citām izglītības iespējām viņu bērnam un pēc iespējas palīdz viņiem atrast savam bērnam vispiemērotāko izglītības iestādi.

Jānorāda, ka Eiropas skolu sistēma paredz tikai vispārēju akadēmisku izglītību. Eiropas skolas neparedz profesionālu vai tehnisku izglītību. Lai gan Eiropas skolas dara visu iespējamo, lai integrētu maksimāli daudz skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām, skolām ir daži ierobežojumi, kas tām neļauj integrēt visus bērnus ar īpašām izglītības vajadzībām.

2.2. Gada līgums

Padomdevēju grupas sīki analizē katru jaunu pieteikumu par bērnu ar īpašām izglītības vajadzībām. Padomdevēju grupa vismaz reizi gadā arī izvērtē katra atsevišķā integrētā skolēna ar īpašām izglītības vajadzībām situāciju, lai atkārtoti pārskatītu integrēšanas iespējas un/vai kārtību, un nepieciešamības gadījumā pieņem katru gadu atjaunojamā līguma noteikumus. Ja padomdevēju grupa iesaka integrēšanu, tad tā nosaka mācību shēmu katram atsevišķam skolēnam ar īpašām izglītības vajadzībām. Galvenais uzdevums ir pārliecināties, ka skolēni ar īpašām izglītības vajadzībām maksimāli seko līdzi vispārējai mācību programmai, kas nodrošina skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām labāku integrēšanu. Nepieciešamības gadījumā padomdevēju grupa pieņem mācību programmu un ierosina atvieglotu mācību programmu.

„Uz bērniem, kas ir uzņemti Eiropas skolā kā skolēni ar īpašām izglītības vajadzībām, attiecas katru gadu atjaunojams līgums, ko parakstījuši skolēna ar īpašām izglītības vajadzībām vecāki un skolas direktors. Līgumā ir noteikti: uzņemšanas nosacījumi, individuālā mācīšanas un mācību shēma (izglītojošā un pedagoģiskā), skolas sniegtais pedagoģiskais un finansiālais atbalsts un vecāku ieguldījums skolēna atbalstam (parasti ārpus skolas).” (9)

Komisija ir aktīva locekle valdē un katras Eiropas skolas administratīvās valdē (kurā tiek apspriestas visas nozīmīgās izmaiņas programmā skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām). Komisija tiek informēta, ka nav bijis priekšlikumu, lai mazinātu vai noraidītu vecāku dalību padomdevēju grupā, kā arī no skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām vecākiem nav saņemtas sūdzības, kurās apgalvotu, ka viņu loma padomdevēju grupā būtu samazināta vai viņu līdzdalību būtu noraidīta. Komisija uzskata, ka vecāku ieguldījums ir ļoti nozīmīgs visai padomdevēju grupai un jo īpaši bērnu labklājībai.

Ombuds savā lēmumā paziņo, ka skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām vecāki pauž „bažas, ka katru gadu atjaunojamā konvencija, uz kuras pamata ir izveidotas individuālās programmas bērniem ar īpašām izglītības vajadzībām, rada vecākos nedrošību par situācijas attīstību laika gaitā”. (10) Šai sakarā Komisija vēlētos norādīt, ka skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām stāvoklis ir rūpīgi jāuzrauga: tas var uzlaboties (dažiem skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām vairs nav īpašu izglītības vajadzību (11)) vai pasliktināties īsā laika posmā. Katru gadu atjaunojamais līgums ļauj vecākiem un skolai veikt nepieciešamās atbalsta vai mācību programmas izmaiņas, lai nodrošinātu bērna ar īpašām izglītības vajadzībām vislabāko integrāciju. Komisija uzskata, ka šāda rīcība palīdz vecākiem atrast vislabāko izglītības risinājumu saviem bērniem un ļauj skolai laika gaitā izglītošanu piemērot bērna vajadzībām.

2.3. Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām politikas grupa un skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām inspektora loma

Programmā ir paredzēti divi skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām inspektori: viens skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām pirmsskolas iestādē un pamatskolā, bet otrs - vidusskolā. Lai iegūtu saskaņotu atzinumu dažādās padomdevēju grupās, inspektors piedalās visās padomdevēju grupās un seko līdzi visiem skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām.

Lai sistēma būtu vēl objektīvāka, inspektorū padomei tika lūgts izstrādāt dokumentu, kurā būtu sīki raksturoti minimālie standarti visiem skolēniem. (12)

2.4. Minimālie standarti

2005. gadā valde izveidoja darba grupu, kuru pilnvaroja sīki izstrādāt priekšlikumus saistībā ar Eiropas skolu nākotni. Sanāksmes laikā, kas notika 2007. gada 30. un 31. janvārī, valde apsprieda jautājumu un ierosināja, ka „inspektorū padomei jānorāda izglītības minimālo standartu kopums visiem skolēniem un jāapsver, vai ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai sekmētu iekļaujošas izglītības koncepciju Eiropas skolās”. (13)

Darba grupas sēžu un valdes sēdes laikā Komisija atbalstīja minimālo standartu kopuma izveides ideju. Šis dokuments visām pusēm, kas iesaistītas bērnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrācijā, sniegs pamatu un objektīvus standartus, kas kalpotu par pamatu katra atsevišķa bērna ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanas sākšanai vai noraidīšanai.

3. Eiropas skolu progress saistībā ar skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrāciju

3.1. Skaitļi saistībā ar skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrāciju *3.1.1. Eiropas skolās integrēto skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām skaits*

Saskaņā ar Gada pārskatu par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanu Eiropas skolās 2005./2006. mācību gadam, ko sagatavoja skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām inspektors un iesniedza valdē tās sēdē 2007. gada aprīlī (14) , Eiropas skolās integrēto skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām skaits katru gadu pieaug. 2004./2005. mācību gadā kopējais skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām skaits bija 274 (7 pirmsskolas mācību

iestādē, 165 - pamatskolā un 102 - vidusskolā). 2006./2007. mācību gadā kopējais audzēkņu skaits bija 388 (211 pirmsskolas izglītības iestādē, 210 - pamatskolā un 157 - vidusskolā). Salīdzinot šos skaitļus, redzams kopējais pieaugums 41 % apmērā (114 jauni iesaistīti skolēni ar īpašām izglītības vajadzībām). Turklāt skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām skaits pieaug gandrīz visās Eiropas skolās un arī dažādās vecuma grupās.

Tajā pašā gada pārskatā ir arī teikts, ka skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām atšķirīgais skaits dažādās valodas grupās var būt tikai nejaušība.

3.1.2. To skolēnu skaits, kas atstāj programmu

Saskaņā ar gada pārskatu 16,3 % skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām (63 no 387) vairs netika pārjaunoti līgumi. Tam tiek minēti vairāki iemesli:

- a) 43,28 % vecāku (29 no 67) nolēma savam(-iem) bērnam(-iem) atrast citu skolu. Diemžēl pārskatā netiek sniegta papildu informācija par to, kāpēc vecāki izvēlējās citu skolu;
- b) 20,89 % (14 no 67) atteikumi tiek saistīti ar vecāku darba maiņu, pārceļoties uz citu pilsētu, kur daži skolēni ar īpašām izglītības vajadzībām (precīzi skaitļi nav zināmi) tika integrēti Eiropas skolā viņu jaunās mītnes pilsētā;
- c) 8,95 % skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām (6 no 67) guva tādas sekmes, ka varēja apgūt vispārējo mācību programmu un tādējādi tiem vairs nebija nepieciešams nekāds īpašs atbalsts;
- d) 26,88 % skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām (18 no 67), saņemot negatīvu atzinumu no padomdevēju grupas, skolas direktors nolēma nepagarināt līgumu. Tas tiek pamatots ar prasībām, ka skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām jāspēj piedalīties obligātajās kopīgajās darbībās un Eiropas skolai ir tiesības sevi pasludināt par nepiemērotu konkrētu skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām mācību nodrošināšanā.

26,88 % skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām ir atraduši citu skolu, kura viņiem ir labāk piemērota un kurā ir kvalificētāks personāls viņu izglītības vajadzībām. Attiecībā uz 26,88 % skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām, kuru līgums netika pagarināts, Komisija vēlētos uzsvērt savu iniciatīvu izveidot objektīvu minimālo standartu kopumu (sk . 2.4.).

Komisija arī raizējas par 43,28 % to vecāku, kas nolēmj izņemt savus bērnus no Eiropas skolu sistēmas. Komisija ir pieprasījusi turpmākos gada pārskatos par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrāciju sniegt sīkāk izklāstītu to iemeslu analīzi, kāpēc šie vecāki atsauc pieteikumus. Tas palīdzēs Komisijai sekmēt un aizstāvēt programmai skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām vajadzīgos uzlabojumus un pielāgojumus attiecīgajās valdēs un komitejās.

3.2. Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrācijas budžets *3.2.1. Budžets*

Komisija lūdz Eiropas skolas iesniegt subsīdiju tāmi, kas tām būs vajadzīgas nākamajam

mācību gadam. Ja izrādīsies, ka Eiropas skola nepieciešams piešķirt papildu līdzekļus, kas nav paredzēti budžetā, Kopienas budžets vienmēr ir varējis izpildīt šādus skolu lūgumus. Komisija atbalsta ES politiku skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanai, kamēr vien skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām padomdevēju grupa to integrāciju ES uzskata par iespējamu. Informācijai - skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām plānotie līdzekļi ES budžetā 2007. gadā ir EUR 2 785 927.

3.2.2. Ēkas un materiālais nodrošinājums

Gandrīz visas Eiropas skolu ēkas ir celtas, lai integrētu skolēnus ar īpašām izglītības vajadzībām un ar īpašām fiziskām vajadzībām (piem., Karlsrūē ir izbūvēta rampa, Frankfurtē tualetes telpā pacēlājs ir uzstādīts tā, lai izceltu skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām no ratiņkrēsla). Saskaņā ar gada pārskatu skolās ne vienmēr ir paredzētas mazas telpas individuālam darbam ar skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām. Komisija katras skolas administratīvajā valdē uzstāj, ka ir jādara viss iespējamais, tostarp jāmaina skolu telpas, lai skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanu padarītu pēc iespējas vienkāršāku.

3.2.3. Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām ārkārtas apmācības izmaksu segšana

Ja Eiropas skola sevi pasludina par nepiemērotu, lai integrētu skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām Eiropas skolu sistēmā, un skolēns ar īpašām izglītības vajadzībām apmeklē specializētu skolu, vecāki var lūgt segt skolas izmaksas, ievērojot dažus nosacījumus. Piemēro Eiropas Kopienas Civildienesta noteikumu 76. pantu un Eiropas Kopienas Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības un noteikumu 30., 71. un 98. pantu. Plašāka informācija par noteikumiem un atmaksu ir atrodamā vietnē: http://www.cc.cec/pers_admin/social_bxl/social/funds_fr.html#4 un Starpiestāžu vadlīnijās, kas pēdējo reizi grozītas 2004. gada 1. maijā.

Jautājums par pilnīgu izglītības izmaksu segšanu visiem tiem ES personāla bērniem ar īpašām izglītības vajadzībām, kas netika iekļauti Eiropas skolu sistēmā to invaliditātes pakāpes dēļ, tika apspriests „*Collège des Chefs d'administration*” 2007. gada 12. septembra 249. sanāksmē. Šai sanāksmē tika izlemts, ka „*Comité de Préparation pour les Affaires Sociales*” jāizvērtē šāda veida pilnu izdevumu atmaksas ietekme uz iestādēm.

3.3. Iekļaujošās mācību metodes

Programmā skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām par iekļaujošu mācību metožu koncepciju ir teikts šādi:

„ Faktiskā integrācijas priekšnoteikums ir iekļaujošu mācību metožu izmantošana visās darbībās, to pieļauj šo skolēnu spējas. Pārāk liela individuālo apmācību daļa joprojām ir vēl viena neiekļaušanas forma, nošķirot un iezīmējot minētos skolēnus kā atšķirīgus. Tāpēc būtu vēlams, lai LS (mācību atbalsts) vai skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām skolotāji sniegtu atbalstu šādiem skolēniem klasēs, kurās tie ir integrēti. ”

Eiropas skolu nākotnes darba grupā Komisija atbalstīja domu izvērtēt, kādā apmērā

iekļaujošas mācību metodes tiek izmantotas Eiropas skolās. Savā sēdē 2007. gada janvārī valde ierosināja, ka „inspektoru padome atbild, vai ir vajadzīgi papildu pasākumi, lai sekmētu iekļaujošu mācību metožu koncepciju Eiropas skolās”. (15) Šā novērtējuma rezultāti vēl nav pieejami.

3.4. Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām lietu koordinēšana 3.4.1. *Izmēģinājuma projekta uzsākšana skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām resursu centrs*

Eiropas skolu nākotnes darba grupā Komisija atbalstīja domu uzsākt izmēģinājuma projektu Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām resursu centru. Tas būtu centrs, kas sniedz visām Eiropas skolām zināšanas un ieteikumus par to, kā sekmēt skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām maksimāli iespējamo integrēšanu. Valde savā sanāksmē 2007. gada janvārī ierosināja šo ideju inspektoru padomē un gaida tās atzinumu par šo jautājumu. (16)

3.4.2. *Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām koordinators*

Katrā Eiropas skolā ir paredzēts noteikts stundu skaits, lai koordinētu darbības saistībā ar skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām. Šajā laikā tiek veikti šādi uzdevumi: leitu noformēšana, padomdevēju grupas sanāksmju protokolēšana, līgumu sastādīšana, dažādu lietu uzraudzībai, sadarbība ar skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām inspektoru utt.

Skolas vadībai ir jāizlemj, vai norīkot vienu koordinatoru vai sadalīt koordinēšanas pienākumus starp vairākiem kolēģiem. Komisija nav devusi norādījumus, kā skolu vadībai būtu jārikojas. Piemēram, Briselē I Ukle skolā skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām koordinēšanu veic divas personas: viena atbild par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām lietu koordinēšanu pirmsskolas iestādē un pamatskolā, bet otra - par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām lietām vidusskolā.

4. Secinājumi

Komisija norāda, ka laika gaitā Programma skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām tiek īstenota, integrēto skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām skaits Eiropas skolās ir ievērojami palielinājies. Turklāt redzams, ka Komisija ir piešķīrusi nepieciešamos līdzekļus, lai Eiropas skolām nodrošinātu skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām maksimālu integrēšanas iespēju. Komisija turpinās cieši uzraudzīt iemeslu(-us) gadījumos, kad skolēns izstājas no programmas skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām, un turpinās pieprasīt, lai skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām politikas grupa, kas atbild par gada pārskatu, sniegtu atbildes uz tās jautājumiem šai lietā.

Komisija turpina aktīvi piedalīties apspriedēs par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām politikas uzlabošanu un ar lielu interesi gaida inspektoru padomes reakciju uz minimālo standartu kopumu, un konsultē šo Inspektoru padomi saistībā ar Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām resursu centra izmēģinājuma projektu. Tā arī gaida Inspektoru padomes reakciju uz jautājumu par to, vai būs vajadzīgi turpmākie novērtējumi par iekļaujošām mācību metodēm.

Komisija turpinās aizstāvēt bērnu ar īpašām izglītības vajadzībām intereses valdē un skolu administratīvajās valdēs. Saistībā ar Programmu skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām

Komisijas pirmais mērķis allaž ir bijis un vienmēr būs bērnu ar īpašām izglītības vajadzībām labklājība un sekmes.

- (1) *Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrācija Eiropas skolās*, atsauce: 2003-D-4710-en-6. Ar šo dokumentu tiek atcelts 1999. gada dokuments (atsauce: 811-D-1999).
- (2) Sk. 2. punktu šajā analīzē par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrāciju.
- (3) Lēmums par izmeklēšanu attiecībā uz Eiropas Komisiju, kas veikta pēc Eiropas ombuda iniciatīvas, atsauce OI/3/2003/JMA (2007. gada 4. jūlijs).
- (4) Sk. 2.3. punktu šajā analīzē par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām politikas grupu un skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām inspektoru lomu.
- (5) Sk. 2.1. punktu šajā analīzē par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanas kārtību.
- (6) Atsauce: 2007-D-431-en-2.
- (7) Sk. 2.3. punktu šajā analīzē par skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām politikas grupu un skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām inspektoru lomu.
- (8) Sk. 2.2. punktu šajā analīzē par ikgada līgumu.
- (9) Sk. *Skolēnu ar īpašām izglītības vajadzībām integrēšanas Eiropas skolās* 4.1 punkta 1. ievilkumu (atsauce: 2003-D-4710-en-6).
- (10) Sk. Lēmuma par izmeklēšanu attiecībā uz Eiropas Komisiju, kas veikta pēc Eiropas ombuda iniciatīvas, atsauce OI/3/2003/JMA, 5.5. punkta otro ievilkumu.
- (11) Sk. šīs analīzes 3.1.2. punkta c) apakšpunktu.
- (12) Sk. 2.4. punktu šajā analīzē par minimālajiem standartiem.
- (13) Sk. *Valdes 2007. gada 30. un 31. janvāra lēmuma X punkta iii) apakšpunktu* (Atsauce : 2007-D-282-en-1.)
- (14) Sk. šīs analīzes 1.1. punktu.
- (15) Sk. *Valdes 2007. gada 30. un 31. janvāra lēmuma X punkta iii) apakšpunktu* (Atsauce : 2007-D-282-en-1.).
- (16) Sk. *Valdes 2007. gada 30. un 31. janvāra lēmuma X punkta otro daļu*.